

Θέμα Γ-14. Η σύγχρονη εποχή που ζούμε δημιουργήσε εγωϊστικά προσωπικά συμφέροντα και περιόρισε ή εξαλείφει την έννοια του κοινού καλού. Ζητείται: α) ποια είναι τα αίτια του προβλήματος αυτού. β) γιατί πρέπει να τοποθετείται το κοινωνικό συμφέρον πάνω από το ατομικό, όπως αυτό νοείται σήμερα. -

Β.-Θέση διαπιστωμένη από το θέμα: Το κοινωνικό πρόβλημα της σύγχρονης εποχής ανάμεσα στο προσωπικό και κοινωνικό συμφέρον (κοινό καλό). Περιορισμός ή εξαλείφση του κοινωνικού συμφέροντος.

Γ.-Ουσία του περιεχομένου: Ατομικό και κοινωνικό συμφέρον: αίτια για τη δημιουργία εγωϊστικού προσωπικού συμφέροντος. Λόγος τοποθέτησης του κοινωνικού συμφέροντος σε ανώτερη θέση από το προσωπικό. Σημείο αναφοράς και των δύο η σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα.

Δ.-Περιορισμοί του θέματος: Το προσωπικό συμφέρον δημιουργεί κοινωνικά προβλήματα. Αίτια του προβλήματος αυτού. Το κοινό καλό (κοινωνικό συμφέρον) πρέπει να βρίσκεται σε ανώτερη μοίρα. Λόγοι αυτής της επιλογής. Σημείο αναφοράς η σύγχρονη εποχή.

Ε.-Ανάλυση του θέματος με βάση τον προβληματισμό του: Α. Τα αίτια που δημιουργούν εγωϊστικά προσωπικά συμφέροντα και περιορίζουν ή εξαλείφουν το κοινό καλό (κοινωνικό συμφέρον): Η πίστη του ατόμου και η υπερβολική ευαισθησία για την ελευθερία του γεννά την αντίθεση στις νομοτελειανές δυνάμεις της κοινωνικής σχέσης, που είναι η Φύση και Οι Νόμοι. Η δυναμική του κάθε ατόμου δημιουργεί τη Γνώση και τη δυνατότητα για αυτοδυναμία. Έτσι αναπτύσσονται οι ανθρώπινες δυνατότητες που τον φέρνουν αντιμέτωπο με τη κοινωνία. Ο Νόμος αδυνατεί να ελέγξει και η φύση υποτάσσεται στον άνθρωπο, μέχρι ενός σημείου, γιατί μετά αρχίζει να τον ελέγχει πάλι. Τα αίτια τώρα διευρύνονται και είναι: ανταγωνισμός για υπέρβαση του άλλου, αντίληψη ότι η κοινωνία εξυπηρετεί ορισμένους, αίσθημα αυτοσυντήρησης για ένα κόσμο αδυνάτων μπροστά σε δυνατούς, αποξένωση από τον φυσικό περίγυρο, αγχωτικός ατομικισμός, συνειδητοποίηση και ευαισθητοποίηση για τα πάντα που υπάρχουν, εξαλείφση της αδυναμίας με τη δύναμη, σταθερή θέληση και σιγουριά για την προσωπική δύναμη, έλλειψη κοινωνικότητας, ισορροπίας κ.ά.

Β. Γιατί όμως πρέπει να προηγούνται τα κοινωνικά συμφέροντα εκείνων του ατόμου: Το συμφέρον του ατόμου είναι να διατηρεί και να παρέχει τις δυνατότητες για ανάπτυξη του, χωρίς φόβο και παραβίαση των ελευθεριών του. Αυτό δεν ισχύει όταν προβάλλεται το δικαίωμα του ισχυρότερου (κάτι που ισχύει και σήμερα). Με τη δημιουργία των κοινωνικών κανόνων περιορίζεται αυτό το δικαίωμα και εξασφαλίζεται η αυθαιρεσία των ισχυρών. Το άτομο μέσα στα πλαίσια της κοινωνίας μπορεί να αναπτύξει όλες τις δυνατότητές του. Η διατήρηση της κοινωνικής σχέσης στηρίζεται στην ύπαρξη πολιτείας και νόμων. Το πολίτευμα κατοχυρώνει τη λειτουργία ενός κράτους. Το άτομο θα πρέπει να προασπίζει αυτό το δικαίωμα, αφού είναι συμφέρον του. Αλλά και η Πολιτεία θα πρέπει να του παρέχει το δικαίωμα αυτό. Το άτομο εάν αισθάνεται ότι αδικείται θα πρέπει: α) με κάθε νόμιμο μέσο να διεκδικήσει το δικαίωμα, αυτό θα του το παράσχει και η πολιτεία με το κράτος δικαίου που πρέπει να την διέπει, β) όταν αδικείται, και υπάρχουν φοβές που θα συμβεί κάτι τέτοιο, μέσα στα πλαίσια του κοινού καλού και θέλοντας να εξασφαλίσει την αρμονία του όλου, δεν θα στρέφεται κατά της πολιτείας, γ) τα συμφέροντα του πολίτη δεν θα βρίσκονται σε σύγκρουση με εκείνα της πολιτείας, αφού αυτή εξυπηρετεί, και θα πρέπει να γίνεται έτσι, τα συμφέροντα του πολίτη. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ισορροπία και ένα κράτος είναι πραγματικά ελεύθερο, με πολίτες ελεύθερους να συμβιώνουν σ' αυτό.

ΣΤ.-Χρησιμοποίηση βοηθημάτων με προκαθορισμένα πρότυπα: Ο άνθρωπος κοινωνικό ον. Ατομικά και κοινωνικά συμφέροντα. Πολίτευμα και Νόμοι.

Ζ.-Κοινωνιολογικό πρόβλημα: Η σύγχρονη εποχή δημιουργεί προϋποθέσεις ατομικών συμφερόντων, εξαλείφοντας την έννοια του κοινού καλού.

Η.-Βιβλιογραφία σελίδας: α. Η επιστημονική θεμελίωση της ένθεσης, Χ. Παΐζη, Αθήνα. β. Σύντομο κοινωνικοπολιτικό λεξικό, σύγχρονη εποχή, αθήνα. γ. Ημερήσιος και περιδικός τύπος: άρθρα, σχόλια, χρονογραφήματα. -

Γιώργος Κρικώνης-Φιλολόγος
1986.-